

Editorial

Des de la Fundació Ulls del Món hem decidit posar en marxa un nou programa de cooperació oftalmològica a Malí. L'inici de les actuacions arriba després de les comissions de prospecció realitzades els darrers mesos, que han servit per constatar les mancances sanitàries i oftalmològiques del país. La Ilaria Ravai ja es va desplaçar el mes de setembre sobre el terreny per coordinar les primeres activitats, que es preveu que es duguin a terme a finals d'any.

Malí és el cinquè país del món amb un índex de desenvolupament humà més baix, segons dades de les Nacions Unides, i disposa d'un 65% de territori desèrtic i una distribució de renda desigual, cosa que l'obliga a dependre de l'ajuda internacional. A més a més, la zona on es durà a terme el projecte, la regió de Mopti, es caracteritza per una baixa cobertura de serveis sanitaris i només té un oftalmòleg.

A Ulls del Món som conscients de la responsabilitat que suposa la posada en marxa d'un nou front de treball, com ja ho érem quan vàrem iniciar els programes als campaments sahrauís de Tindouf, Moçambic i Bolívia, que actualment es troben en fase d'assentament, amb molta feina encara per fer però amb un important camí recorregut. Però realment ens prenem aquest pas com un repte, que pretenem assolir amb la màxima il·lusió i determinació, i amb la mirada posada principalment en la capacitat del personal local per tal que a, mitjà termini, pugui oferir atenció oftalmològica de qualitat als habitants del país.

Comptem amb la teva ajuda per fer-ho possible.

NOTÍCIES

El govern sahrauí reconeix el treball d'Ulls del Món al Parlament de Catalunya

Curs d'homologació per als tècnics optometristes a Moçambic

La segona comissió de Bolívia potencia la formació en cirurgia de còrnia

En marxa la tercera edició del Cybercampus Ulls del Món

Ulls del Món reuneix 80 persones a la Fundació Miró

S'organitza un concurs fotogràfic per a voluntaris i co-laboradors

La Fundació participa a l'Assemblea General de la IAPB

L'exposició "Ulls d'Inhambane", al Palau Robert

Presència al 84è congrés de la SEO a Sevilla

Aniversaris solidaris

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

L'ENTREVISTA

José Martínez Abella, director de Màrqueting de General Optica

El govern sahrauí reconeix el treball d'Ulls del Món al Parlament de Catalunya

El govern de la República Àrab Sahrauí Democràtica va reconèixer i agrair, a la seu del **Parlament de Catalunya**, el treball de cooperació oftalmològica realitzat per Ulls del Món als campaments sahrauís. Ho va fer en el transcurs d'una compareixença del **ministre de Cooperació, Salek Baba**, davant la Comissió de Cooperació i Solidaritat, a la qual van assistir la directora general de la Fundació, **Núria Ramon**, i la coordinadora del programa *Ulls del Sàhara*, **Bibiana Ruberte**, que a finals de setembre s'ha desplaçat als campaments per coordinar les activitats sobre el terreny en l'últim trimestre de l'any.

Durant la sessió, celebrada el mes de juliol, el ministre va definir la tasca que la Fundació està realitzant a la zona des de l'any 2001 com "*un dels programes més importants de salut que tenim*". Salek Baba va destacar que "*Ulls del Món és una fundació que és present als campaments durant pràcticament tot l'any i que ha resolt un gran nombre de problemes relacionats amb la vista, que per nosaltres és un tema molt seriós. El projecte d'Ulls del Món està ajudant, doncs, a resoldre molts problemes i volem que s'hi continuï donant suport i se segueixi prioritant*".

Curs d'homologació per als tècnics optometristes a Moçambic

Els **tècnics optometristes** moçambiquesos formats a Cuba han iniciat el curs que els ha de permetre homologar els seus estudis com a tècnics d'oftalmologia, una iniciativa posada en marxa per Ulls del Món i el Ministeri de Salut per tal de millorar l'atenció oftalmològica en hospitals regionals i provincials d'arreu del país. Es tracta d'una formació a través de la qual **20 alumnes** actualitzen i amplien els seus coneixements per tal de donar resposta a les necessitats oftalmològiques de les seves comunitats, on freqüentment són els únics responsables en matèria de salut ocular, tant pel que fa al diagnòstic com al tractament, incloent-hi la cirurgia menor.

El curs es va iniciar a finals del mes de juny i ha finalitzat al setembre. Està integrat per una part **teòrica** que té lloc a l'Institut de Ciències de la Salut de Maputo i una part exclusivament **pràctica** que es desenvolupa als hospitals centrals de Beira, Nampula i Maputo, centre aquest últim que també acull les classes pràctiques de la primera meitat del curs.

La segona comissió de Bolívia potencia la formació en cirurgia de còrnia

Els oftalmòlegs **Pablo Cabello** i **Guillermo A. Bianchi**, la infermera instrumentista **Gladys Julián**, tots ells procedents d'Argentina, i l'optometrista barcelonina **Miriam Serra** van integrar la comissió medicoquirúrgica que del **21 de juliol a l'1 d'agost** va viatjar a terres bolivianes. Era la segona de les tres comissions previstes per a aquest 2008 en el marc del programa *Ulls de Bolívia*.

Els voluntaris d'Ulls del Món es van desplaçar a l'**Hospital Municipal Bolivià Holandès**, al municipi d'El Alto, on van realitzar un total de **299 consultes**, **469 refraccions** i **38 biometries**, xifres a les quals cal sumar **58 intervencions** quirúrgiques, un 60% de les quals per cataractes. A més a més, es van entregar **451 ulleres**, de les quals 160 eren de sol, 147 amb recepta i 144 de presbícia.

També varen desenvolupar una important tasca de **formació del personal local** a través de sessions pràctiques dirigides als professionals sanitaris de l'Hospital Municipal Bolivià Holandès i als residents de l'Institut Nacional d'Oftalmologia, entre els quals hi havia els dos oftalmòlegs becats per la Fundació. En aquest mateix àmbit de la formació, es va organitzar una sessió per als residents de l'INO sobre **cirurgia de còrnia i pol anterior**, a càrrec del Dr. Pablo Cabello, i es van dur a terme **xerrades de difusió i prevenció** en salut ocular dirigides als pacients tractats pels voluntaris de la Fundació.

En marxa la tercera edició del Cybercampus Ulls del Món

La Fundació ha posat en marxa la tercera edició del **Cybercampus Ulls del Món**, una iniciativa que permet formar a distància els professionals oftalmòlegs bolivians a través de cursos per **videoconferència**. Aquest sistema de formació ha tingut molt èxit en els dos anys anteriors i enguany comportarà l'organització de tres cursos.

El primer d'ells es va celebrar el mes de juliol, centrat en la **degeneració macular associada a l'edat (DMAE)**, una malaltia degenerativa de la zona central de la retina. La formació va anar a càrrec del Dr. **Ricardo Casaroli**, secretari del Comitè Mèdic de la Fundació i coordinador de les activitats de formació, i del Dr. **Lluís Arias**, oftalmòleg de l'Hospital Universitari de Bellvitge. Hi van assistir una **vintena de professionals oftalmòlegs** bolivians de l'Institut Nacional d'Oftalmologia, que van poder conèixer diversos aspectes relacionats amb la patologia, com casos clínics, diagnòstic i pautes de tractament actual.

La iniciativa **Cybercampus Ulls del Món**, organitzada per la Fundació juntament a l'**Institut Nacional d'Oftalmologia** i la **Societat Boliviana d'Oftalmologia**, compta amb la col·laboració d'**Alcon** i **Techno Trends**.

Ulls del Món reuneix 80 persones a la Fundació Miró

Unes **80 persones** van assistir al **setè aniversari** d'Ulls del Món, que va tenir lloc el dia **17 de juliol** a la **Fundació Joan Miró**. L'acte va consistir en una visita guiada a la col·lecció permanent, on els assistents van poder contemplar l'obra pictòrica i escultòrica del reconegut artista.

L'acte era obert als **voluntaris** que co-laboren en els projectes de cooperació de la Fundació, així com als **professionals no sanitaris** que donen suport a l'entitat en d'altres activitats. Enguany també es va implicar els **associats** compromesos en la lluita contra la ceguesa evitable i les **entitats i empreses col·laboradores**, que amb les seves aportacions econòmiques contribueixen

a garantir el dret a veure-hi de les persones més pobres del món.

La celebració va estar encapçalada pel president d'Ulls del Món, **Rafael Ribó** i la directora general, **Núria Ramon**, que en els parlaments van agrair el suport a totes les persones que fan possible que, després de set anys, la Fundació segueixi obrint els ulls al món. També es va dirigir als assistents l'anestesiòleg **David Singer**, persona molt compromesa amb la Fundació i que va exposar la seva experiència com a voluntari.

S'organitza un concurs fotogràfic per a voluntaris i col·laboradors

La Fundació ha posat en marxa el **I concurs fotogràfic Ulls del Món**, una iniciativa que pretén implicar els seus **voluntaris i col·laboradors** per tal de sensibilitzar la població del nostre entorn en relació amb els dèficits de la sanitat ocular que pateixen les persones dels països més pobres del món i, alhora, divulgar les activitats de cooperació oftalmològica que es duen a terme sobre el terreny i des de l'Estat espanyol.

Al concurs, presentat amb el nom **Tornar la visió: una altra forma de combatre la pobresa**, hi poden participar fotògrafs aficionats de qualsevol nacionalitat vinculats a la Fundació com a voluntaris, col·laboradors, etc. El tema s'ha de centrar en el **treball de cooperació** realitzat per l'entitat, sota les premisses que totes les persones tenen dret a veure-hi, que recuperar la visió és el primer pas per tal de millorar les seves vides, que tractaments relativament simples poden retornar la visió o evitar que es perdi i que la capacitat del personal local és la principal aposta per al desenvolupament oftalmològic.

Les obres es poden presentar fins al dia **1 de març de 2009** via correu electrònic, a l'adreça fundacio@ullsdelmon.org. La fotografia guanyadora serà reproduïda a la **portada de la memòria anual** de la Fundació de l'any 2008. El jurat estarà integrat per **fotògrafs professionals** vinculats amb Ulls del Món com ara Manel Esclusa, Manuel Outumuro, Elisenda Pons i Núria Andreu.

La Fundació participa a l'Assemblea General de la IAPB

Ulls del Món va participar el mes d'agost a la **8a Assemblea General de l'Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa (IAPB, sigles en anglès)**, que es va celebrar a Buenos Aires. Els representants de l'entitat en aquest acte van ser el president, **Rafael Ribó**, el vicepresident, **Borja Corcóstegui**, i la directora general, **Núria Ramon**. La Fundació forma part del Consell Assessor de la IAPB, organisme que treballa juntament amb l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per eradicar la ceguesa evitable abans del 2020 a través del programa **VISIÓ 2020: El dret a veure-hi**.

L'assemblea, organitzada sota el lema "**Excel·lència i equitat en salut ocular**", va permetre a l'entitat confirmar la seva implicació en la lluita contra la ceguesa a escala mundial, intercanviant informació i entrant en contacte amb els organismes i persones involucrades. Els representants de la Fundació van aprofitar el seu viatge a l'Amèrica Llatina per visitar el projecte **Ulls de Bolívia**, així com renovar acords i definir estratègies de treball per al futur amb el representant de l'entitat al país, **Jaime N. Camacho**.

L'exposició "Ulls d'Inhambane", al Palau Robert

El dia 18 de setembre es va inaugurar al **Palau Robert** l'exposició fotogràfica "**Ulls d'Inhambane**", un reportatge realitzat per la fotògrafa Elisenda Pons i produït per la **Fundació Ulls del Món** per donar a conèixer la tasca de cooperació que porta a terme a Moçambic. La mostra és oberta al públic fins al **9 de novembre** a la sala Cotxeres, en horari de 10 a 19 h de dilluns a divendres, i de 10 a 14.30 h diumenges i festius.

Va presidir l'acte d'inauguració el vicepresident del Govern de la Generalitat, **Josep-Lluís Carod-Rovira**, i la presentació de la mostra va anar a càrrec del president de la Fundació, **Rafael Ribó**. També van assistir a l'acte, on es van congreguar un centenar de persones, l'autora de les fotografies, **Elisenda Pons**,

així com el vicepresident i la directora general d'Ulls del Món, **Borja Corcóstegui** i **Núria Ramon**.

“Ulls d’Inhambane” la integren **48 fotografies en blanc i negre** que mostren el treball d’una comissió mèdica duta a terme el mes de maig de 2005. Concretament, s’hi exposa el procés que segueixen els pacients des que arriben a l’Hospital Provincial d’Inhambane amb problemes oculars o ceguesa, com són visitats i operats pels voluntaris de la Fundació i, finalment, com abandonen el centre havent recuperat la visió.

Presència al 84è congrés de la SEO a Sevilla

La Fundació va ser present al **84è Congrés de la Societat Espanyola d’Oftalmologia**, celebrat del **24 al 27 de setembre** al Palau de Congressos i Exposicions de **Sevilla**. La representació d’Ulls del Món va anar a càrrec de la cap de Gabinet i Comunicació, **Elisenda Rom**, i de la delegada de la Fundació a Andalusia, **Lelo Méndez**.

Ulls del Món va disposar d’un **estand** des d’on va divulgar les activitats de cooperació oftalmològica que duu a terme, tant entre els professionals sanitaris que ja col·laboren amb l’entitat com entre els qui estaven interessats a ser-ne voluntaris. Enguany es va posar especial èmfasi a informar de les noves activitats que Ulls del Món té previst implementar a **Malí**.

Aniversaris solidaris

La Fundació ha rebut els últims mesos donacions de persones que han decidit celebrar el seu **aniversari de forma solidària**, de manera que hi han fet una aportació econòmica per l’import dels regals que han rebut. És el cas de **Rosa Wendenburg**, veïna de Sils (Girona) i dels barcelonins **Iñaki Zaldua**, **Joaquim Vila** i **Jorge Iserte**, que han fet una donació a l’entitat per tal que les persones amb menys recursos dels països pobres puguin recuperar la visió.

Ulls del Món, als mitjans

La Fundació ha tingut un destacat protagonisme als mitjans de comunicació durant el tercer trimestre de l'any. Ha estat, en gran part, arran de l'organització de la mostra "**Ulls d'Inhambane**" al Palau Robert, activitat que ha aparegut a les pàgines dels principals diaris, com *El Periódico de Catalunya*, *La Vanguardia*, *l'Avui*, *El País* i *Público*, diferents portals d'Internet, les emissores Catalunya Ràdio o Ràdio 4 i canals televisius com Barcelona TV. A banda, cal destacar l'aparició d'un article sobre Ulls del Món al número de setembre de la revista *Ronda*, de la companyia aèria Iberia, que es distribueix de forma gratuïta a tots els viatgers.

Properes activitats (octubre-desembre)

Sàhara

- Del 4 al 18 d'octubre: segona comissió medicoquirúrgica.
- Del 14 al 24 d'octubre: supervisió i suport a la praxi mèdica en consultes i tallers
- Del 24 al 31 d'octubre: xerrades a les llevadores tradicionals sobre salut ocular infantil.
- Durant el mes d'octubre: xerrades de sensibilització en salut ocular per als alumnes de les escoles de primària.
- Del 31 d'octubre al 15 de novembre: comissió de revisió ocular infantil.
- Del 22 de novembre al 7 de desembre: estudi sobre la incidència de patologies oculars.

Moçambic

- Del 4 al 12 d'octubre: comissió de formació de retina a Maputo.
- Del 18 d'octubre al 2 de novembre: segona comissió medicoquirúrgica a Inhambane.
- Del 27 d'octubre al 9 de novembre: comissió de formació d'òrbita i pròtesi ocular a Maputo.
- 31 d'octubre: inauguració del taller d'òptica d'Inhambane.

Bolivia

- Del 3 al 17 d'octubre: tercera comissió medicoquirúrgica.
- A finals d'octubre: curs per videoconferència sobre uveïtis.
- A principis de novembre: formació presencial sobre retinopatia del prematur i vitrectomia.
- A la primera setmana de desembre: curs per videoconferència sobre glaucoma.

Altres

- Del 8 d'octubre al 30 de novembre: exposició "Obrint els Ulls al Món. El testimoni d'una lluita tenaç contra la ceguesa evitable al Sàhara", al Museu d'Art i Història de Reus.
- 9 d'octubre: commemoració del Dia Mundial de la Visió.
- 11 d'octubre: Torneig de Golf Ulls del Món, al Club Serres de Pals.
- 30 d'octubre: xerrada i projecció audiovisual "Obrint els ulls al món. Lluitant contra la ceguesa evitable als països més pobres", al centre cultural Tecla Sala de l'Hospitalet de Llobregat.
- 27 de novembre: la Nit dels Ulls del Món 2008, a l'Hotel Rey Juan Carlos I de Barcelona.

L'Entrevista

Nom: José Martínez Abella

Edat: 42 anys

Professió: Director de Màrqueting de General Optica

Vaig néixer i visc a: Barcelona

Estic en contacte amb Ulls del Món des de: l'any 2003.

Un any més, Ulls del Món ha renovat aquest juliol el conveni anual que té amb l'empresa General Optica, un acord signat l'any 2003 i que permet a les dues entitats seguir col·laborant per tal de millorar la qualitat de vida de milers de persones amb deficiències visuals als països més pobres del món. Fundada el 1955, General Optica és referent del sector òptic espanyol, amb més de 5 milions de clients i uns 190 centres a Espanya i Portugal. Aprofitem aquesta ocasió

per parlar amb el seu director de Màrqueting, José Martínez Abella.

Quan i com neix la relació entre General Optica i Ulls del Món?

Va néixer fa ja sis anys. Era un moment en què a General Optica es va prendre consciència de la nostra responsabilitat social corporativa i un partner com la Fundació Ulls del Món era la millor opció per començar a construir aquest fonament que la societat demana a tota empresa líder. A més a més, la Fundació és molt present tant a Espanya com a Portugal, cobrint així els dos països on la nostra cadena d'òptiques opera. Des d'aleshores, la relació no ha fet més que créixer, essent cada any més fructífera per a ambdues parts.

De quina forma es concreta la col·laboració entre les dues entitats?

El gruix de la col·laboració és una aportació econòmica anual de General Optica a la Fundació per al desenvolupament dels seus diferents projectes. També fem de canal de contacte entre aquells empleats de General Optica amb inquietuds solidàries a fi que puguin fer aportacions econòmiques o del seu temps vers la Fundació.

Una de les principals iniciatives realitzades és la donació d'equipaments per al taller d'òptica d'Inhambane, a Moçambic. Quina valoració feu de la posada en marxa d'aquesta instal·lació?

Efectivament, aquesta és la tercera gran via en què es concreta la nostra col·laboració. Per a nosaltres és una gran satisfacció saber que hi podem aportar aquests equips que podran tenir cura de molts més ulls encara.

La implicació dels treballadors de l'empresa és també un dels punts forts de la relació. Esteu satisfets amb la resposta obtinguda?

Sí, molt i per dues raons: en primer lloc perquè la satisfacció dels treballadors que s'hi han implicat és tan gran que això ens anima a seguir servint de pont entre ells i la Fundació. En segon lloc, perquè General Optica es converteix per a ells en una empresa que els cobreix les necessitats més diverses (carrera professional, formació, pràctica abundant i variada, solidaritat, etc).

Què aporta la Fundació a General Optica des del punt de vista de responsabilitat social de l'empresa?

Ens proporciona l'oportunitat de donar un servei al món en què vivim per tal que sigui una mica menys injust i ens permet arribar a extrems on nosaltres sols mai no arribaríem.

Com creieu que ha d'evolucionar la col·laboració amb Ulls del Món de cara al futur?

És una col·laboració que de forma natural hauria d'anar a més perquè la missió de la Fundació Ulls del Món encaixa perfectament amb els nostres valors. Nosaltres ens dediquem a vetllar per la salut visual dels nostres clients i, a través d'Ulls del Món, podem arribar a moltes persones que pel fet de viure a països allunyats i per la seva precarietat econòmica mai no els podríem atendre directament.

Si no vols rebre aquest butlletí, només cal que ens contestis aquest missatge, indicant-nos que no te l'enviem més.

Carrer Tamarit 144-146   08015 Barcelona   Tel: 93 451 51 52   Fax: 93 451 47 77
www.ullsdelmon.org